

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 14. oktober 2008

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	40	22	7	43	10	64	0	85	0	106	2200
2	24	23	7	44	14	65	0	86	0	107	1400
3	24	24	7	45	20	66	0	87	550	108	1425
4	24	25	7	46	5	67	5	88	0	109	600
5	40	26	7	47	5	68	15	89	0	110	440
6	70	27	17	48	5	69	10	90	0	111	210
7	50	28	7	49	10	70	40	91	1600	112	1100
8	50	29	10	50	0	71	0	92	0	113	150
9	48	30	80	51	0	72	0	93	500	114	100
10	25	31	210	52	0	73	0	94	300	115	100
11	5	32	65	53	0	74	20	95	0	116	80
12	46	33	65	54	0	75	40	96	50	117	20
13	10	34	1600	55	18	76	0	97	80	118	35
14	25	35	725	56	0	77	0	98	2350	119	15
15	100	36	30	57	0	78	0	99	3700	120	25
16	30	37	0	58	12	79	60	100	340	121	26
17	30	38	0	59	0	80	34	101	500	122	10
18	38	39	0	60	0	81	10	102	900	123	10
19	40	40	5	61	0	82	150	103	610	124	25
20	10	41	5	62	0	83	0	104	3650	125	25
21	10	42	10	63	0	84	0	105	560	©	

Julemøde med lottospil og auktion.

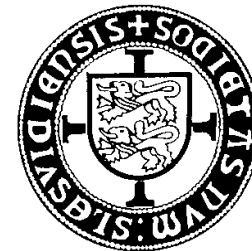
Numismatisk Forening for Nord- og Sydslesvig
afholder medlemsmøde med auktion
tirsdag den 9. december 2008 kl. 19.30
i NygadeHuset Aabenraa.

Materialet kan beses fra kl. 19.00

Traditionen tro afholder vi lottospil med mange fine gevinster og medlem-
mernes pårørende er meget velkomne. Som vi plejer, er der blomster
til damerne.

Kl. ca. 20.30 er foreningen vært ved kaffen.

Numismatisk Forening for Nord- og Sydslesvig



Nr. 4

9 december 2008

Auktion nr. 389

48. årgang

Noget om romerske mønter. III.

Republikkens mønter.

Af Henry Hofmand Nielsen.

Fortsat fra forrige nr.

Octavian skulle blive kendt under navnet Augustus, et hæderstegn senatet tildelte ham i 27 f. Kr., og med ham begynder den romerske kejserrække. Caesar var blevet myrdet, blandt andet fordi han ville være Rex (konge) og Diktator, men Augustus ville ikke begå den samme fejl. Han gik som før nævnt langsomt frem og besluttede at opretholde den republikanske "facade", dels var han consul et par gange, men frem for alt tog han den tribuniciske magt. Disse tribuner havde i republikken stor indflydelse, blandt andet gennem en omfattende vetoret, og den var således glimrende at bruge som magtbasis. Heraf fremgår det, at de senere kejseres vigtigste titler er: Imperator, Augustus og Caesar, og deres vigtigste embeder er: Consul og Tribun. Når Caesar står alene, betyder det tronarving.

Augustus gennemførte i 27 f. Kr. en møntreform. Fra republikken havde han sølvdenaren og kobbermønterne, der dog ikke var blevet udmøntet i større mængder de sidste 100 år. Endvidere havde han selv og andre imperatorer møntet guld-aureus, og han besluttede at mønte i alle tre metaller, der bragtes i fast forhold til hinanden.

Mønterne forsynes normalt ikke med angivelse af nominal, som det ofte havde været tilfældet i republikkens tid. For eksempel denaren, hvor nominalen var angivet

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion:

Palle Gulddahl
Slotsbakken 5
6300 Graasten
Palle@Gulddahl.dk

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.

Telefon:

74 43 34 82

Fakjaer@mail.tele.dk

Kommissioner:

Faste bud på medlems-
salgslisten og brevbud
skal være fremme dagen før
auktionen og modtages af

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
TLF. 74 44 95 63
jensmadsen@stofanet.dk

Oplag: ca. 165 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: **Langenberg**
Sønderborg

med X, der stod for 10 as, og efterdevalueringen af as med romertallet XVI og senere med X, da X-tallet stod for 16.

Medens guld- og sølvudmøntningerne varetages af kejseren, blev kobberudmøntningerne overladt til Senatets embedsmænd, der tidligere havde udmøntet blandt andet denarer. Deres navne forekommer ofte de første år efter reformen på mønterne, men falder derefter bort. Senatet beholdt dog kontrollen med kobberudmøntningerne, og næsten alle disse mønter bærer helt op til 260'erne bogstaverne S. C. (Senatus Consulto = møntet ifølge senatsbeslutning).

I de første år efter møntreformen blev møntprægningen flyttet til Lyon (Lugdunum), som var een af de vigtigste byer i Frankrig (Gallien). Her var der et fornemt alter for gudinden Roma og kejser Augustus. Dette alter er ofte gengivet på aversen på sesterts. Aureus'en og Denaren beholdt deres standard fra senrepublikken, og Denaren vejede således stadigvæk ca. 3,5 gram. Kobbermønterne undergik dog større forandringer, idet der møntedes i to legeringer: Dels almindelig kobber, som havde en rødlig farve, og dels orichalcun, en messinglegering, og dermed en gul farve, i hvert fald lige efter prægningen og udsendelsen.

Prægningen var således: Sesterts; orichalcun, diameter ca. 35 mm. Kejseren hyppigst med laurbærkrans.

Dupondius; oricalcum, diameter ca. 25 mm. Kejseren hyppigst med strålekrans.

As; kobber, diameter ca. 25 mm. Kejseren hyppigst med laurbærkrans.

Et særligt afsnit i de romerske udmøntninger finder man i de såkaldte lokaludmøntninger.

Disse udmøntninger fandt sted i de gamle bystater og i de nyoprettede kolonier, der med kejserens tilladelse kunne slå mønt.

De romerske lokaludmøntninger var aes og beregnet til at dække behovet for mønt i den enkelte by, og i de byer, med hvilke den kunne være i møntforbund. Ud over dette for det lokale pengeomløb bestemte aes, foregik der også i provinserne en ædelmetaludmøntning dog hovedsagelig i sølv efter forskellige standarder. En ganske særlig placering i den romerske lokaludmøntning indtog Alexandria i Ægypten. I denne by udmøntedes Billon i tidsafsnittet fra Tiberius (14-37) til Domitius Domitianus (296-297). Billon havde nominalen tetradrachme, en mønt, der oprindeligt vejede ca. 14 gr. med et sølvindhold på 33-25%. Tetradrachmens værdi var lige under en denar, 24 oboler mod denarens 28. Dette har for den lokale befolkning kun haft ringe betydning, da den ægyptiske valuta i lighed med vore dages visse østeuropæiske, var en lukket valuta. Der var altså vekseltvang og ingen fremmed valuta måtte importeres, ligesom de ægyptiske ikke måtte eksporteres.

Denne særstilling skyldtes sandsynligvis Ægyptens retslige stilling som kejserens private ejendom, styret af en præfekt.

Tetradrachmens udvikling følger den almindelige i romerriget med reducere af vægt og finhed. Under Nero (54-68) indeholder den 16% sølv, og sluttede under Domitianus med et sølvindhold helt nede på 2%.

Diocletians (285-305) og senere Konstantin den Store (306-337) reform, samt Kristendommens sejr omkring midten af 300-tallet påvirkede på hver sin måde mønternes udseende betragteligt, og alt dette danner derfor et vendepunkt i den romerske numismatik.

Henry Hofmand Nielsens artikel afsluttes i næste nr.

Foreningen har fået foræret nogle gamle aktionskataloger som vi gerne vil give videre til foreningens medlemmer. Katalogerne vil være at finde ved de kommende medlemsmøder.